

Nghiên cứu nhu cầu sử dụng TikTok để tăng cường kỹ năng viết bài thi đánh giá năng lực tiếng Trung tại Việt Nam

Trần Thu Minh*, Nguyễn Thủy Tiên**, Phạm Quỳnh Chi**,
Nguyễn Thị Mai Hương**, Lại Huỳnh Diệu Thảo**, Lý Khánh Toàn**

* TS. GV. Khoa Tiếng Trung Quốc, Trường Đại học Ngoại Thương, Hà Nội

** SV. Khoa Tiếng Trung Quốc, Trường Đại học Ngoại Thương, Hà Nội

Received: 01/03/2024; Accepted: 13/03/2024; Published: 14/03/2024

Abstract: In today's information age, the appearance of TikTok and many popular social networks has dramatically impacted users' foreign language learning process. With many users and diverse video stores, TikTok has become a platform with great potential for development in general education and Chinese language learning in particular. The article analyzes the need to use TikTok to enhance HSK Writing skills in Vietnam through a questionnaire survey, proposing ways to use this platform to improve the quality of HSK Writing skills of learners in Vietnam.

Keywords: Learn Chinese, TikTok, writing skill, Chinese Proficiency Test

1. Đặt vấn đề

Mối quan hệ hợp tác Việt Nam - Trung Quốc ngày càng khăng khít tạo ra nhiều cơ hội việc làm, giao lưu giữa nhân dân hai nước. Đây là một trong số nguyên nhân khiến lượng người học chứng chỉ đánh giá năng lực tiếng Trung (viết tắt là HSK) tại Việt Nam tăng nhanh chóng. Cùng với số lượng người học HSK tăng lên, nhu cầu ôn luyện kỹ năng viết trong bài thi cũng tăng theo. Sự phát triển của các mạng xã hội như Facebook, TikTok, Instagram đã góp phần thay đổi cách thức dạy và học ở nhiều quốc gia trên thế giới. Ngày càng nhiều những tính năng mới của TikTok được ứng dụng trong việc học ngoại ngữ nói chung, và học tiếng Trung nói riêng. Không ít đề tài về tác dụng TikTok đối với việc học ngoại ngữ đã đánh giá được mức độ phù hợp của nền tảng TikTok tới việc học. Tuy nhiên vẫn chưa nhiều nghiên cứu đi sâu phân tích nhu cầu sử dụng TikTok của người học trong quá trình nâng cao kỹ năng viết tiếng Trung. Bài viết phân tích nhu cầu của người học về việc sử dụng TikTok để tăng cường kỹ năng viết HSK tại Việt Nam, trên cơ sở đó đưa ra những đề xuất khả thi nhằm nâng cao hiệu quả cho việc rèn luyện kỹ năng viết của người học tiếng Trung nói chung và đang ôn luyện HSK nói riêng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái quát về kỹ năng viết HSK và việc sử dụng Tiktok trong việc học

2.1.1. Khát quát về kỹ năng viết HSK

Viết là một trong bốn kỹ năng quan trọng trong việc học ngoại ngữ, được xếp vào cấp độ 6 (cấp sáng tạo trong) các cấp độ Bloom (Benjamin S. Bloom, 2001). Đây được coi là kỹ năng khó do cần vận dụng khả năng ghi nhớ, hiểu, phân tích, đánh giá và sáng tạo để đạt được điểm cao trong bài thi.

Kỹ năng viết trong bài thi HSK đề cập đến khả năng viết tiếng Trung của người học trong kỳ thi Đánh giá năng lực tiếng Trung Quốc (viết tắt là HSK). Trong phần viết của kỳ thi HSK, tùy theo độ khó của bậc thi, thí sinh sẽ được yêu cầu điền từ, viết câu hoặc đoạn văn dựa trên các chủ đề và tình huống được cung cấp. Người học cần sử dụng ngữ pháp, từ vựng và cấu trúc câu phù hợp để diễn đạt ý kiến, suy nghĩ hoặc thông tin theo yêu cầu. Kỹ năng viết HSK đòi hỏi người học phải có kiến thức vững vàng về ngữ pháp, từ vựng và cấu trúc câu tiếng Trung Quốc. Ngoài ra, người học cần sở hữu khả năng sắp xếp đưa ra thông tin một cách logic, sử dụng các liên từ, từ nối và các phương pháp viết để tạo sự liên kết và mạch lạc trong bài viết.

2.1.2. Tính khả thi khi sử dụng TikTok trong quá trình học ngoại ngữ

TikTok là ứng dụng mạng xã hội và nền tảng chia sẻ video được ByteDance phát hành vào năm 2016, nền tảng này có thuật toán thông minh giúp quảng bá nội dung phù hợp với từng cá nhân.

Việc sử dụng Tiktok hỗ trợ quá trình luyện thi viết HSK dựa trên những nền tảng lý luận trong học

ngoại ngữ đã có từ lâu, bao gồm: Thuyết đầu vào, Mô hình thiết kế thuyết phục...

Thuyết đầu vào (The Input hypothesis) của Stephen Krashen chỉ ra rằng cách người học tiếp nhận kiến thức là nền tảng quan trọng khi học ngoại ngữ mới, có hai cách tiếp nhận ngôn ngữ thụ động là nghe và nhìn (FengJuan, 2022). Khi tiếp nhận tốt, người học mới nắm vững và viết thành thạo ngôn ngữ mới. Với việc học viết, phương pháp này giúp người học có cải thiện vốn từ vựng, ngữ pháp, và ngữ cảnh tiếng Trung Quốc dễ dàng. Với bản chất là ứng dụng giải trí, những ứng dụng cung cấp video ngắn như TikTok đóng vai trò như phương pháp thụ động giúp nâng cao chất lượng ngoại ngữ và chất lượng kỹ năng viết ở người học HSK tại Việt Nam.

Những nghiên cứu đi trước cũng cho thấy tính ưu việt của học qua video ngắn trên TikTok. TikTok cung cấp khối lượng thông tin lớn, người dùng có thể theo dõi nội dung mà mình thích một cách linh hoạt, góp phần nâng cao khả năng sử dụng ngôn ngữ tìm kiếm, thúc đẩy tiến trình học ngoại ngữ diễn ra một cách tự nhiên (Abdullah, 2023). Các video trên TikTok có thể xem lại nhiều lần, hỗ trợ người học trong việc ôn củng cố kiến thức, tạo ra trải nghiệm học tập năng động, có tính tương tác cao so với phương pháp học truyền thống (Ibrahim, 2023).

Bên cạnh đó, TikTok cũng có tác động tích cực trong việc tự học của sinh viên tiếng Trung Quốc và được xem là một ứng dụng học tập thân thiện và dễ truy cập, qua đó người học có thể tương tác với nhau để cùng trao đổi, thảo luận, chia sẻ kiến thức, tài nguyên, kinh nghiệm,... (Nguyễn Ngọc Hương, 2021). Đặc biệt, đối với kỹ năng Viết, việc sử dụng các video ngắn có nội dung súc tích, dễ hiểu sẽ làm tăng hứng thú học tập, khơi gợi cảm hứng viết văn, tạo ra nguồn cảm hứng bất tận, giúp mở rộng tư duy, trí tưởng tượng của học sinh (Wei Shuyuan, 2019).

2.2. Nhu cầu sử dụng TikTok để tăng cường kỹ năng viết HSK ở Việt Nam

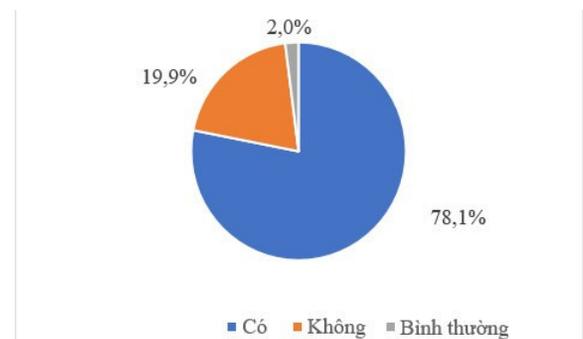
Để nắm rõ nhu cầu người học kỹ năng viết tiếng HSK tại Việt Nam, nghiên cứu đã thông qua khảo sát trực tuyến đối với người học tiếng Trung Quốc trình độ trung – cao cấp trong khoảng thời gian 4 tháng (từ tháng 9/2023 đến tháng 1/2024), từ đó đưa ra những phân tích về nhu cầu rèn luyện kỹ năng viết của người học tiếng Trung Quốc, lấy đó làm căn cứ xây dựng một kênh học tập bổ ích, hỗ trợ nâng cao tính hiệu quả trong việc rèn luyện, cải thiện điểm số phần thi viết trong kỳ thi Đánh giá năng lực tiếng

Trung (HSK) của người học tại Việt Nam.

2.2.1. Tần suất sử dụng TikTok cho việc học tiếng Trung Quốc tại Việt Nam

Với sự phát triển nhanh chóng, ngày càng nhiều người sử dụng TikTok để truyền đạt kiến thức, số người học qua các video trên nền tảng này cũng gia tăng, tạo môi trường mở để cung cấp kiến thức và tự học tiếng Trung Quốc. Theo kết quả khảo sát của Nhóm nghiên cứu, có 652 người (chiếm 70,1%) đã từng sử dụng TikTok để hỗ trợ việc tự học tiếng Trung. Cho thấy TikTok đã và đang trở thành một công cụ hữu ích, dễ tiếp cận với người học nói chung và người học tiếng Trung nói riêng, người học có thể tiếp thu kiến thức ở bất kỳ đâu, bất kỳ thời điểm nào trong ngày mà họ muốn.

Bản thân TikTok cũng là ứng dụng đem lại nhiều lợi thế cho người học và người giảng dạy trong quá trình ôn luyện kỹ năng viết tiếng Trung Quốc bởi tính giải trí mà ứng dụng trên đem lại. Về hứng thú học tập mà video giải trí mang lại, có đến 78,1% cảm thấy nội dung giải trí có mang lại hứng thú học tập hơn, số ít 21,9% còn lại tỏ thể hiện không có hứng thú trước các nội dung học tập có tính giải trí.

Biểu đồ 1: Nội dung giải trí kết hợp với việc học tập khiến bạn có hứng thú học hơn?

Nguồn: Kết quả khảo sát của đề tài

Về tần suất sử dụng, có 471 người lựa chọn (chiếm 50,6%) hoạt động dưới 30 phút trong một ngày trên nền tảng TikTok. Đây là một khoảng thời gian không quá dài trong ngày, điều đó cho thấy người học luôn tận dụng tối đa những thời gian trống để có thể tiếp thu thêm kiến thức từ các nền tảng xã hội khác chứ không chỉ sử dụng nguồn kiến thức trong sách. Với đa phần những người học thêm tiếng Trung như một công cụ hỗ trợ cho công việc và học tập, họ thường không có quá nhiều thời gian rảnh để dành nhiều thời gian tự đi tìm tòi, mày mò những kiến thức ngoài lề, thú vị. Bằng việc xem các video cung cấp kiến thức

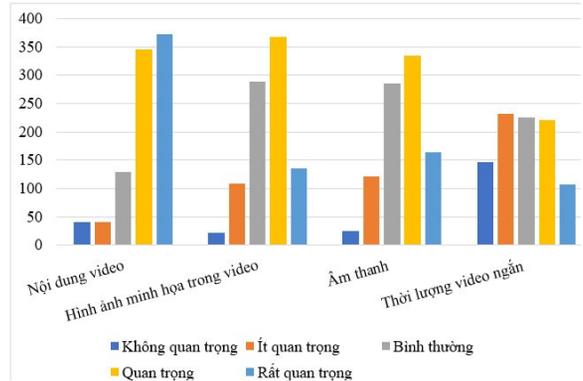
bổ ích, tổng hợp kiến thức cũ, người học có thể dễ dàng hệ thống, nâng cao khả năng học ngoại ngữ. Ngoài ra, có 151 người lựa chọn (chiếm 16,2%) tần suất sử dụng TikTok cho việc học tiếng Trung là khoảng 30 phút đến 60 phút trong ngày. Điều này cho thấy, ngoại trừ phần lớn người học tiếp nhận kiến thức thông qua TikTok trong lúc rảnh rỗi thì có không ít người đã thực sự coi TikTok trở thành công cụ chính để tiếp thu kiến thức khi dành khá nhiều thời gian để học trên nền tảng này, nhất là với 64 người lựa chọn (chiếm 6,9%) sử dụng TikTok trên 60 phút một ngày cho việc học.

2.2.2. Yêu cầu của người học đối với video hỗ trợ việc tự học tiếng Trung

Nghiên cứu cũng đã khảo sát mức độ ảnh hưởng của các yếu tố nội dung, hình ảnh minh họa, âm thanh, thời lượng ngắn của một video sản phẩm đối với người dùng. Trong 930 kết quả khảo sát, có 719 ý kiến (77,3%) đánh giá nội dung video quan trọng và rất quan trọng. Có thể thấy phần lớn mọi người cho rằng đây là một trong những yếu tố quan trọng nhất khơi dậy hứng thú của người học Việt tiếng Trung Quốc thông qua Tik Tok, bởi đây là hạt nhân quyết định sức hấp dẫn của một sản phẩm sáng tạo trên tất cả các nền tảng. Nội dung là yếu tố quan trọng hơn cả vì đây là một kênh để mọi người học tập, ôn luyện kỹ năng Viết HSK. Nếu không chín chu về mặt nội dung, sản phẩm sẽ sẽ không mang lại giá trị về kiến thức và kỹ năng cho người học.

Tầm ảnh hưởng của hình ảnh minh họa trong video cũng không hề nhỏ. Có 135 người (14,5%) cho rằng đây là yếu tố rất quan trọng, 367 người (39,5%) đánh giá quan trọng, 288 người (31%) cảm thấy bình thường, còn lại cảm thấy ít quan trọng, thậm chí không quan trọng. So với nội dung, hình ảnh minh họa cũng là yếu tố được nhiều người học quan tâm, vì hình ảnh sẽ làm cho video trở nên sinh động hơn, kiến thức không còn chỉ là những con chữ nhàm chán.

Âm thanh của video cũng là một trong những yếu tố ảnh hưởng đến độ hứng thú của người học. Trong 930 phiếu khảo sát thu được, 620 người (66,7%) nhận xét đây là yếu tố quan trọng bình thường, không có mức ảnh hưởng lớn như nội dung và hình ảnh minh họa. Căn cứ vào kết quả trên, tuy âm thanh không phải yếu tố quan trọng nhất nhưng cũng góp phần làm cho video sản phẩm trở nên hấp dẫn thu hút người dùng hơn trong quá trình học Viết tiếng Trung Quốc.

Biểu đồ 2: Đánh giá mức độ quan trọng của các yếu tố sau tới sự hứng thú của người dùng trong việc sử dụng TikTok để học viết tiếng Trung Quốc

Thời lượng video dài ngắn cũng là một trong những yếu tố mà nhóm nghiên cứu nhận thấy có khả năng ảnh hưởng đến nhu cầu người học. Lý do là vì một bộ phận người dùng bận rộn, không có quá nhiều thời gian để xem, ngoài ra cũng có một số người dùng không có đủ sự tập trung trong quá trình xem một video dài. Việc một video có thời lượng ngắn góp phần giúp nội dung kiến thức cô đọng, dễ nắm bắt. Có 327 người (35,2%) cho rằng đây là yếu tố quan trọng và rất quan trọng, 226 người (24,3%) cảm thấy bình thường, 377 người (40,5%) cảm thấy nó không quan trọng, ít quan trọng, không quá ảnh hưởng. Đây là một kết quả khá cân bằng, với số lượng người ở mỗi đánh giá gần như tương đương nhau. Có thể nhận ra, tuy không quá quan trọng như các yếu tố trên nhưng một video có thời lượng ngắn sẽ phù hợp với nhiều đối tượng hơn, từ đó phạm vi tiếp cận cũng trở nên rộng rãi hơn.

Tóm lại, thông qua kết quả khảo sát, nhóm nghiên cứu đưa ra kết luận: Nội dung video là yếu tố quan trọng nhất quyết định sức hút của một sản phẩm Tik Tok, theo sau là hình ảnh minh họa, âm thanh cũng góp phần quan trọng, ngoài ra một video thời lượng ngắn cũng sẽ thu hút một bộ phận người học. Mỗi yếu tố đều có vai trò quan trọng, đóng góp vào sự thành công của video học Viết tiếng Trung Quốc. Từ đó, người sáng tạo nội dung trên Tik Tok muốn đạt hiệu quả cao cần phát triển các yếu tố trên để thu hút được nhiều người học hơn, đồng thời cung cấp thông tin, tri thức học viết tiếng Trung Quốc một cách lành mạnh nhất đến cộng đồng người học.

2.2.3. Nhu cầu về nội dung video mang lại

Qua việc khảo sát 930 người học tiếng Trung với nhiều độ tuổi và trình độ khác nhau, có thể thấy, đa số người học kỹ năng viết tiếng Trung qua video TikTok

mong muốn được xem và học tập những video có nội dung về giảng dạy, luyện thi viết HSK. Trong tổng số 930 người tham gia khảo sát có đến 570 người (chiếm 61,3%) mong muốn có thể xem các video luyện viết theo bài HSK.

Các nội dung liên quan đến cách viết đoạn văn dài, hay cách đề nhớ mặt chữ, nhớ các cụm từ bốn chữ... luôn là những mẹo được quan tâm nhất, chính vì vậy có đến 564 người (tương đương 60,60%) chọn muốn xem các video dạy về các mẹo học viết để cải thiện kỹ năng viết của bản thân và nâng cao số điểm trong bài thi viết HSK này. Cũng theo kết quả khảo sát, có 508 người (chiếm 54,6%) mong muốn được xem các video chia sẻ về tài liệu học tập.

Bảng 2.1: Nhu cầu về nội dung video ôn luyện viết HSK

Nhu cầu về nội dung video	Phần trăm	Số lượng
Luyện viết theo bài thi HSK	61,30%	570
Chia sẻ tài liệu học tập	54,60%	508
Chia sẻ các mẹo học viết	60,60%	564
Video tiếng Trung giải trí	54,40%	506
Video về từ vựng tiếng Trung	0,75%	7
Chia sẻ thói quen sử dụng từ ngữ và ngữ pháp	0,11%	1
Phân biệt các từ giống và khác nhau trong tiếng Trung	0,11%	1
Video phân tích chiết tự	0,11%	1

Nguồn: Kết quả khảo sát của đề tài

Các video giải trí luôn được đánh giá cao, do các học thụ động này vừa không nhàm chán, vừa có thể đi sâu vào trí nhớ, cùng việc đưa các ví dụ cụ thể vào video giải trí giúp người học có thể dễ dàng vận dụng các kiến thức này vào bài viết chính là lý do lớn nhất khiến 506 người (54,4%) trong 930 người tham gia khảo sát có nhu cầu muốn học qua các video có nội dung giải trí.

Đối với nhu cầu về chia sẻ về nội dung thói quen sử dụng từ ngữ và ngữ pháp, phân biệt từ giống và khác nhau trong tiếng Trung, phân tích chiết tự chỉ chiếm 0,1% đến 0,75%. Từ vựng và ngữ pháp là hai yếu tố truyền thống đã có trong giáo trình, vậy nên người học ít có nhu cầu học tập thêm dạng video này. Còn video chiết tự được ít sự lựa chọn hơn bởi phương pháp chiết tự thường chỉ phù hợp cho người mới bắt đầu tiếng Trung.

Từ nhu cầu của người học có thể thấy, các nhu cầu về luyện viết theo bài thi, chia sẻ tài liệu học tập, chia sẻ mẹo học viết và video giải trí kết hợp học tập là 4 nội dung được người học kỹ năng HSK quan tâm

hơn cả. Còn những nội dung như từ vựng, ngữ pháp truyền thống, chiết tự vẫn chưa nhận được nhiều sự quan tâm do các kiến thức trên có thể học qua các cuốn giáo trình hoặc ở các kênh học tập cơ bản hơn.

3. Kết luận và đề xuất

Khác với việc học bằng phương pháp truyền thống qua sách vở, TikTok đem lại nhiều lợi ích cho người học khi ôn luyện kỹ năng viết HSK. Thứ nhất, với hình ảnh sinh động, chất lượng âm thanh tốt, TikTok tạo ra nhiều cảm hứng học tập hơn cho người học, thúc đẩy quá trình tự học. Yếu tố hình ảnh minh họa và âm thanh được đánh giá là yếu tố quan trọng trong việc sử dụng TikTok để học kỹ năng viết tiếng Trung Quốc. Thứ hai, các video dạy ngoại ngữ trên TikTok thường đa dạng, kết hợp nhiều nội dung về từ mới, ngữ pháp, thành ngữ qua các câu chuyện, các mẹo ghi nhớ hay những cuộc hội thoại ngắn, đều có chung mục đích chung là tạo nên sự hứng thú trong quá trình tiếp thu kiến thức cho người học. Thứ ba, sử dụng TikTok góp phần giúp người học tiếp thu một cách tự nhiên, có thể hỗ trợ cho phương pháp học truyền thống.

Từ những phân tích trên, nhóm nghiên cứu đã đi đến những đề xuất cho người học có nhu cầu sử dụng TikTok để học kỹ năng viết tại Việt Nam như sau:

Thứ nhất, người học cần vạch rõ mục tiêu về nội dung bản thân muốn học khi sử dụng TikTok, tránh sử dụng một cách mơ hồ dẫn đến tốn thời gian và bị cuốn vào những nội dung vô bổ.

Thứ hai, tăng cường tương tác khi học trên nền tảng. Một trong những nhược điểm của việc học bằng video là người học sẽ thiếu đi sự tương tác với giáo viên. Với kênh học kỹ năng viết HSK “Chúng tớ học viết” mà nhóm nghiên cứu xây dựng, người học có thể đặt câu hỏi và được nhóm nghiên cứu giải đáp ngay tại phần bình luận, để đảm bảo tính chính xác của câu trả lời, thành viên nhóm nghiên cứu đều phải đạt yêu cầu trình độ HSK 6 trở lên và nắm vững nội dung của giáo trình HSK tiêu chuẩn – giáo trình được sử dụng để giảng dạy HSK tại Việt Nam để giải đáp cho người học.

Thứ ba, cần nâng cao kỹ năng sàng lọc thông tin. TikTok là nền tảng mà bất kỳ ai cũng có thể tạo và chia sẻ nội dung. Điều này dẫn đến sự xuất hiện của nhiều kiến thức không chính xác hoặc tin tức giả mạo trên TikTok. Người học không thể lơ là và bỏ qua việc đối chiếu kiến thức trên mạng xã hội với kiến thức trong giáo trình, để có thể tiếp thu những kiến thức được học một cách chính xác và có giá trị nhất.

(Xem tiếp trang 228)

thực hành những gì được học. Người dạy cần bắt đầu với những hoạt động ở các cấp độ thấp hơn và mở rộng khi học viên tiến bộ trong quá trình học. Những câu nói được xây dựng giữa lớp học và thế giới bên ngoài cùng với sự chuyên động dần dần đến “trải nghiệm sau lớp học”, không chỉ làm cho việc học ngôn ngữ trở nên ý nghĩa mà còn giúp học viên có khả năng độc lập trong việc tự học mà không cần sự trợ giúp của người dạy và bạn bè.

Tài liệu tham khảo

1. Allwright, R.L. (1990). “What Do We Want Teaching Materials For?” in R. Rossner & R. Bolitho (eds), *Currents of Change in English Language*

Teaching. Oxford: Oxford University Press.

2. Brown, I. (1999). “Internet Treasure Hunts - A Treasure of an Activity for Students Learning English” in *The Internet TESL Journal*, vol.5, no.3. Retrieved from <http://iteslj.org/Lessons/Brown-TreasureHunts.html>

3. Gairns, R. & Redman, S. (1986). *Working with Words: A Guide to Teaching and Learning Vocabulary*. Cambridge: Cambridge University Press.

4. Krashen, S. & Terrell, T. (1983). *The Natural Approach: Language Acquisition in the Classroom*. Oxford: Pergamon.

Nghiên cứu nhu cầu sử dụng TikTok(tiếp theo trang 142)

Thứ tư, dù là một nền tảng sở hữu nhiều lợi thế trong việc dạy và học kỹ năng viết HSK, bản chất của TikTok vẫn là một mạng xã hội và tồn tại những nhược điểm của các mạng xã hội hiện nay. Về thời gian sử dụng, người dùng chỉ nên sử dụng từ 15-30 phút liên tục và không sử dụng quá 180 phút một ngày để tránh ảnh hưởng tới sức khỏe (Betul Keles, 2019).

Tóm lại, TikTok là một nền tảng hữu ích, giúp đỡ người học nhiều trong quá trình ôn luyện kỹ năng viết HSK tại Việt Nam. Bên cạnh ưu điểm về âm thanh, hình ảnh, nội dung, thời lượng, ứng dụng cũng còn tồn tại nhược điểm dễ gây phân tâm và nội dung chưa có tính xác thực. Để đáp ứng nhu cầu học kỹ năng viết tại Việt Nam, việc xây dựng một kênh TikTok chuyên về ôn luyện kỹ năng viết HSK với bài học có tính xác thực cao là việc làm vô cùng cần thiết, nhằm nâng cao năng lực viết HSK của người học tại Việt Nam.

Tài liệu tham khảo

1. 冯娟, 付灵娜 (2022), 研究新媒体短视频对大学生英语学习影响现状分析——以抖音为例, *互联网周刊*, 2022(9): 42-45.

2. Nor Eleyana Abdullah (2023), The Acceptance of TikTok as a Tool in English Language Learning Among University Students. *Arab World English Journal*, Volume 14, 445-461.

3. Nurul Huda Ibrahim (2023), The Use of TikTok in Learning English as a Second Language. *Asian Journal of Research in Education and Social Sciences*, Vol. 5, No. 2, 355-265.

4. Keles, B., McCrae, N., & Grealish, A. (2020). A systematic review: the influence of social media

on depression, anxiety and psychological distress in adolescents.

International Journal of Adolescence and Youth, 25(1), 80-95.

5. Yesid, C., James, S., & Christine, W. (2017), Effectiveness of Passive vs Active Language Learning, *Stanford University*, 2017 (8), 73-89.

6. Simon Kemp (2023), Internet use in Vietnam in 2023, *Datareportal*, <https://datareportal.com/reports/digital-2023-vietnam>.

7. Nguyễn Thị Bích Nguyệt (2021), Vai trò của việc ứng dụng công nghệ trong dạy và học đại học hiện nay, *Tạp chí Công Thương - Các kết quả nghiên cứu khoa học và ứng dụng công nghệ*, Số 12, tháng 5 năm 2021.

8. Phạm Thùy Trinh (2020), Ảnh hưởng của nội dung video trên tiktok đến hành vi, thái độ của sinh viên Hà Nội. *Kỷ yếu Hội thảo Khoa học Sinh viên thường niên: Năm học 2020 - 2021*.

9. Lê Thùy Dương (2023), Nâng cao khả năng phát âm của sinh viên bậc đại học qua hình thức mall - nghiên cứu về tính ứng dụng của Duet TikTok. *Hội thảo khoa học quốc gia nghiên cứu và giảng dạy ngoại ngữ, ngôn ngữ và quốc tế học tại Việt Nam (UNC 2023)*. Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội, 184-197.

10. Nguyễn Ngọc Hương, Nguyễn Minh Huệ (2021). Mở rộng môi trường tự học cho sinh viên tiếng Trung Quốc qua các ứng dụng công nghệ đa phương tiện - xu thế tất yếu nhằm nâng cao chất lượng đào tạo. *Tạp chí Khoa học và Công nghệ Trường Đại học Hùng Vương*, 24(3), 37 - 44.